

Raport z badania ankietowego

„Studia z perspektywy absolwenta UWM w Olsztynie”

wśród absolwentów
Wydziału Biologii i Biotechnologii
rocznika 2014/15

Autorzy opracowania:

dr hab. Janina Dziekońska-Rynko, prof. UWM
Przewodnicząca Wydziałowego Zespołu
ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

dr Beata Dulisz – Prodziekan ds. Kształcenia

Olsztyn, 23 lutego 2017 roku

Informacje wstępne

Prezentowany Raport podsumowuje wyniki piątej edycji badania losów zawodowych absolwentów Wydziału Biologii i Biotechnologii UWM w Olsztynie. Badaniem objęci zostali absolwenci rocznika 2014/2015 studiów stacjonarnych trzech kierunków kształcenia (biologii, biotechnologii i mikrobiologii) pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, w przedziale czasowym - 6 miesięcy po ukończeniu studiów. Badanie przeprowadzono z wykorzystaniem ogólnouczelnianego elektronicznego kwestionariusza ankiety.

Celem badania było zebranie informacji o losach zawodowych absolwentów oraz opinii na temat wykorzystania i przydatności w karierze zawodowej absolwentów zdobytej wiedzy, uzyskanych umiejętności i kompetencji, a także pozyskanie informacji na temat zakresów kompetencji, które z perspektywy i doświadczenia zawodowego absolwenta, powinny być rozwijane podczas studiów. Uzyskane dane będą wykorzystywane w celu doskonalenia programów kształcenia kierunków studiów oraz wprowadzenia zmian w ofercie edukacyjnej Wydziału Biologii i Biotechnologii.

Grupa badana

Łączna liczba absolwentów studiów stacjonarnych w roku akademickim 2014/2015 wynosiła 182 osoby, w tym:

- na kierunku biologia I stopnia – 35
- na kierunku biologia II stopnia – 1
- na kierunku biotechnologia I stopnia – 64
- na kierunku biotechnologia II stopnia – 52
- na kierunku mikrobiologia I stopnia – 0
- na kierunku mikrobiologia II stopnia – 30

Absolwenci Wydziału udzielili odpowiedzi na pytania zawarte we wzorze kwestionariusza ankiety „Studia z perspektywy absolwenta UWM w Olsztynie” odnośnie losów zawodowych absolwenta UWM w Olsztynie, w tym opinii absolwenta na temat zrealizowanych studiów, stanowiących załącznik 2.1. do Zarządzenia Nr 4/2016 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 22 stycznia 2016 roku w sprawie *określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur przeprowadzania badań ankietowych.*

Kwestionariusz ankiety składał się z 17 pytań z zamkniętym zestawem odpowiedzi. Treść pytań i uzyskane informacje omówiono w dalszej części Raportu.

Analiza wyników

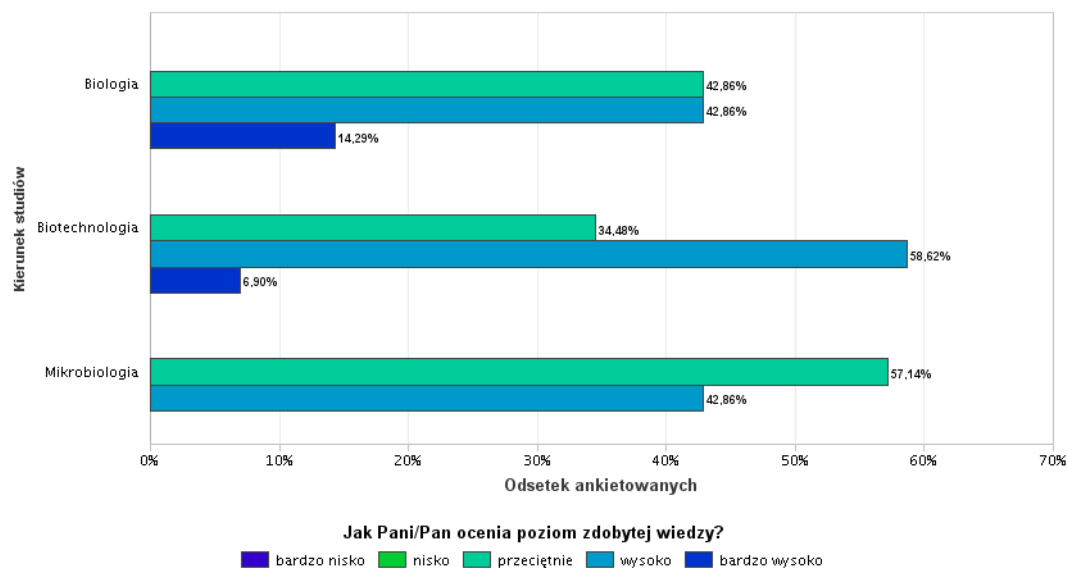
W badaniu ankietowym absolwentów Wydziału Biologii i Biotechnologii rocznika 2014/2015 grupa respondentów liczyła 43 osoby, co stanowiło 23,63% ogólnej liczby absolwentów. Spośród absolwentów:

- kierunku biologia w badaniu wzięło udział 7 osób, w tym 6 - studiów I stopnia i 1 - II stopnia;
- kierunku biotechnologia w badaniu wzięło udział 29 osób, w tym 9 - studiów I stopnia i 20 - II stopnia;
- kierunku mikrobiologia wzięło udział 7 osób, w tym 7 - studiów II stopnia.

W związku z bardzo małą liczbą respondentów z poszczególnych kierunków i poziomów studiów, wyniki analiz dla kierunków studiów uwzględniają odpowiedzi łącznie z pierwszego i drugiego poziomu.

Pytanie 1. Jak Pani/Pan ocenia poziom zdobytej wiedzy?

Większość absolwentów trzech kierunków studiów oceniło zdobytą wiedzę na poziomie wysokim i przeciętnym (ryc. 1). W przypadku żadnego kierunku nie było odpowiedzi wskazującej na bardzo niski i niski poziom zdobytej wiedzy.

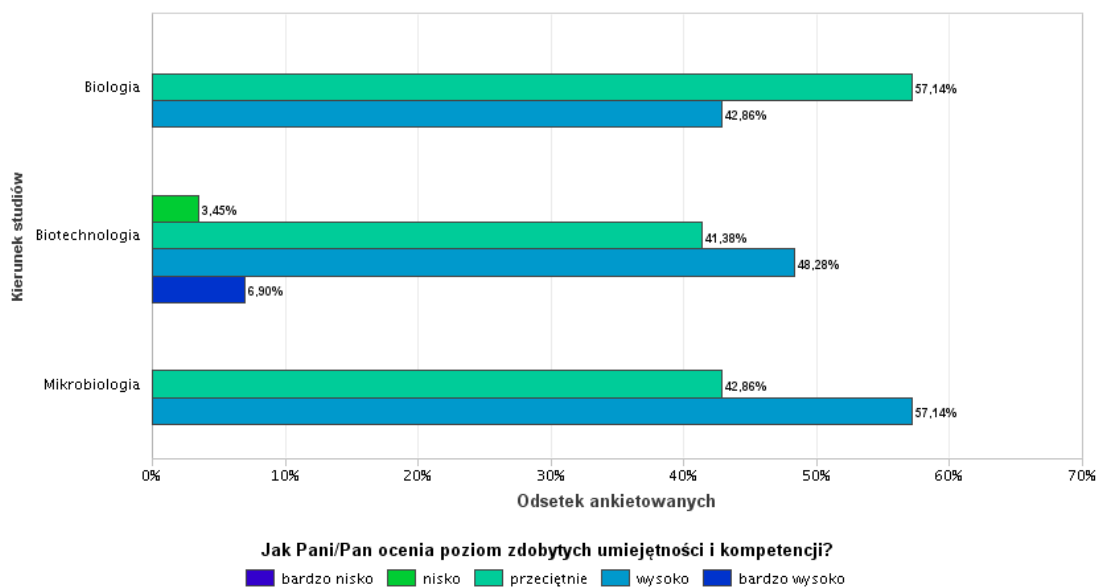

Ryc. 1. Opinie respondentów o poziomie zdobytej wiedzy.

Pytanie 2. Jak Pani/Pan ocenia poziom zdobytych umiejętności i kompetencji?

Najwyżej, spośród trzech kierunków studiów, zdobyte umiejętności i kompetencje ocenili absolwenci kierunku mikrobiologia, bo aż ponad 57% absolwentów oceniło je wysoko, a pozostali absolwenci jako przeciętne (ryc. 2). Natomiast w przypadku kierunku biologia było odwrotnie, gdyż większość absolwentów (57,14%) zdobyte umiejętności i kompetencje oceniła jako przeciętne, natomiast 42,86% jako wysokie. Podobnie było w przypadku kierunku biotechnologia, gdyż najwięcej

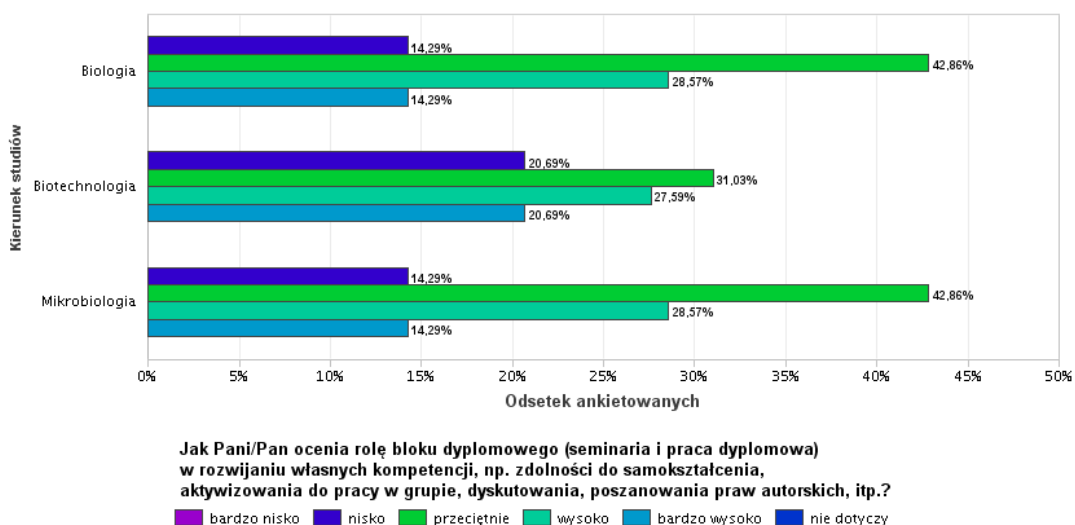
absolwentów oceniło zdobyte umiejętności i kompetencje wysoko (48,28 %) i przeciętnie (41,38%), ale tu również pojawiły się w niewielkim procencie oceny skrajne.

Ryc. 2. Opinie respondentów o poziomie zdobytych umiejętności i kompetencji.

Pytanie 3 Jak Pani/Pan ocenia rolę bloku dyplomowego (seminaria i praca dyplomowa) w rozwijaniu własnych kompetencji, np. zdolności do samokształcenia, aktywizowania do pracy w grupie, dyskusowania, poszanowania praw autorskich, itp.?

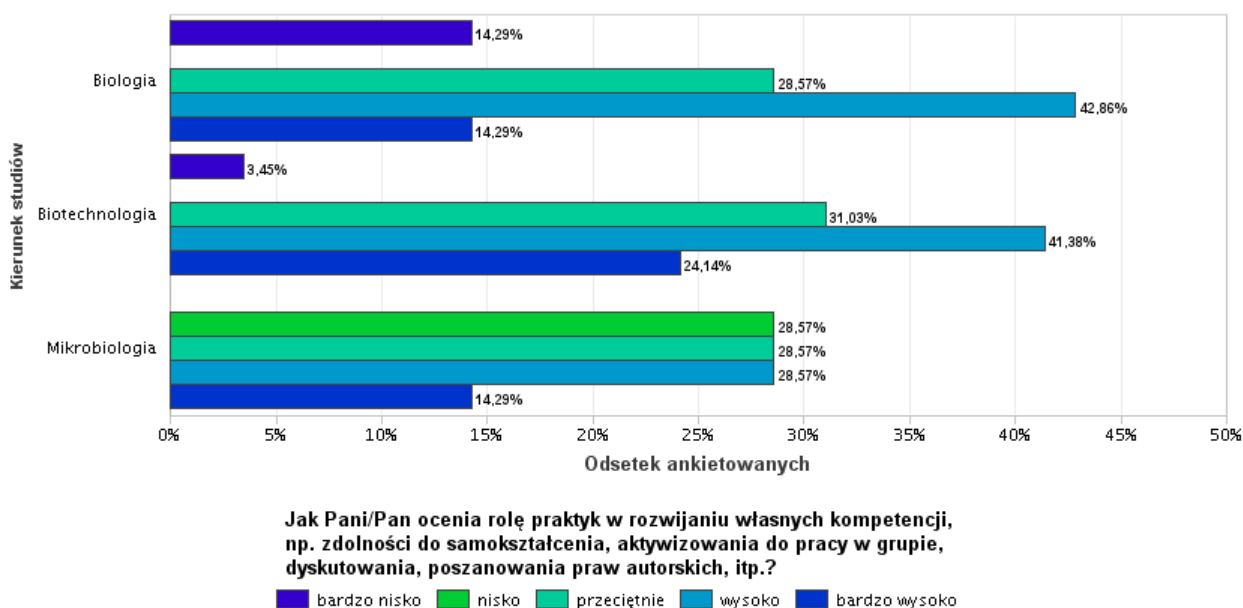
Wszystkie trzy kierunki studiów zostały ocenione podobnie (ryc. 3). Najwięcej respondentów oceniło rolę bloku dyplomowego w rozwijaniu własnych kompetencji jako przeciętną (31,03-42,86%). Nieco mniejsza grupa ankietowanych wskazała rolę bloku dyplomowego jako wysoką (27,59-28,57%). Natomiast w przypadku każdego kierunku studiów taka sama liczba respondentów oceniła rolę bloku dyplomowego jako bardzo wysoką (14,29-20,69%) i również jako niską (14,29-20,69%).

Ryc. 3. Opinie respondentów o roli bloku dyplomowego w rozwijaniu własnych kompetencji.

Pytanie 4. Jak Pani/Pan ocenia rolę praktyk w rozwijaniu własnych kompetencji, np. zdolności do samokształcenia, aktywizowania do pracy w grupie, dyskusowania, poszanowania praw autorskich, itp.?

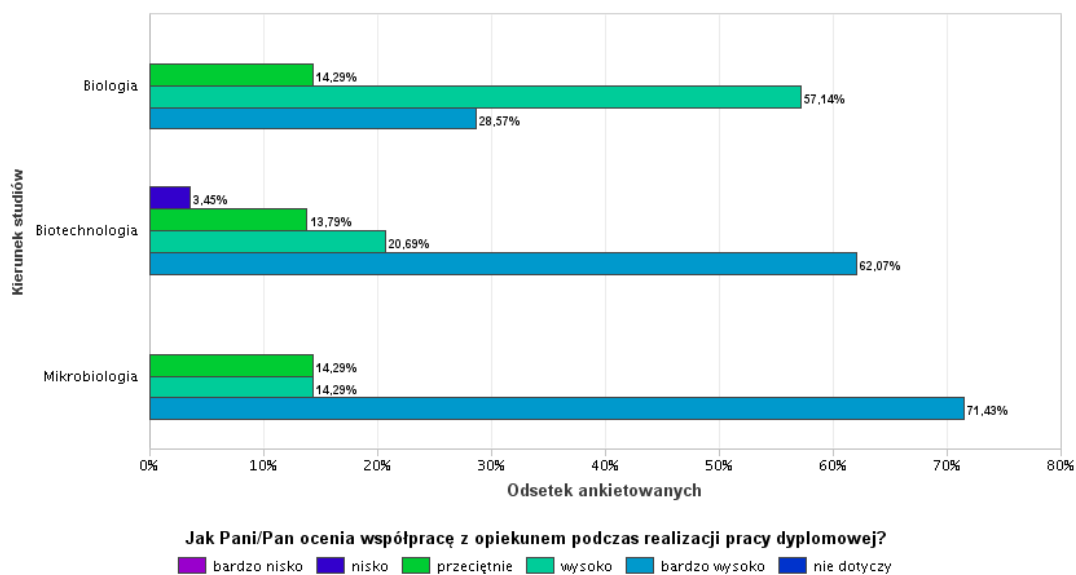
Większość absolwentów kierunku biologia i biotechnologia oceniła wysoko (odpowiednio 42,86% i 41,38%) i bardzo wysoko (14,29% i 24,14%) rolę praktyk w rozwijaniu własnych kompetencji, natomiast około 30% absolwentów tych kierunków oceniło tę rolę jako przeciętną, a pozostali ocenili ją nisko (14,29%) lub nawet bardzo nisko (3,45%). W przypadku kierunku mikrobiologia, taka sama liczba absolwentów (28,57%) oceniła rolę praktyk wysoko, przeciętnie i nisko, a ok. 15% respondentów bardzo wysoko (ryc. 4).

Ryc. 4. Opinie respondentów dotyczące roli praktyk w rozwijaniu własnych kompetencji.

Pytanie 5. Jak Pani/Pan ocenia współpracę z promotorem podczas realizacji pracy dyplomowej

Respondenci w znacznej większości docenili współpracę z opiekunem pracy/promotorem pracy dyplomowej (ryc. 5). Absolwenci kierunków mikrobiologia (71,43%), biotechnologia (62,07%) i biologia (28,57%) ocenili tę współpracę bardzo wysoko, natomiast 51,14% absolwentów biologii oceniło wysoko. Zdecydowanie mniej absolwentów oceniło współpracę na poziomie przeciętnym (13,79-14,29%), a 3,45% absolwentów biotechnologii na poziomie niskim. Na podstawie uzyskanych wyników badań można wnioskować, iż zdaniem większości absolwentów współpraca z opiekunami prac dyplomowych/promotorami przebiegała efektywnie.

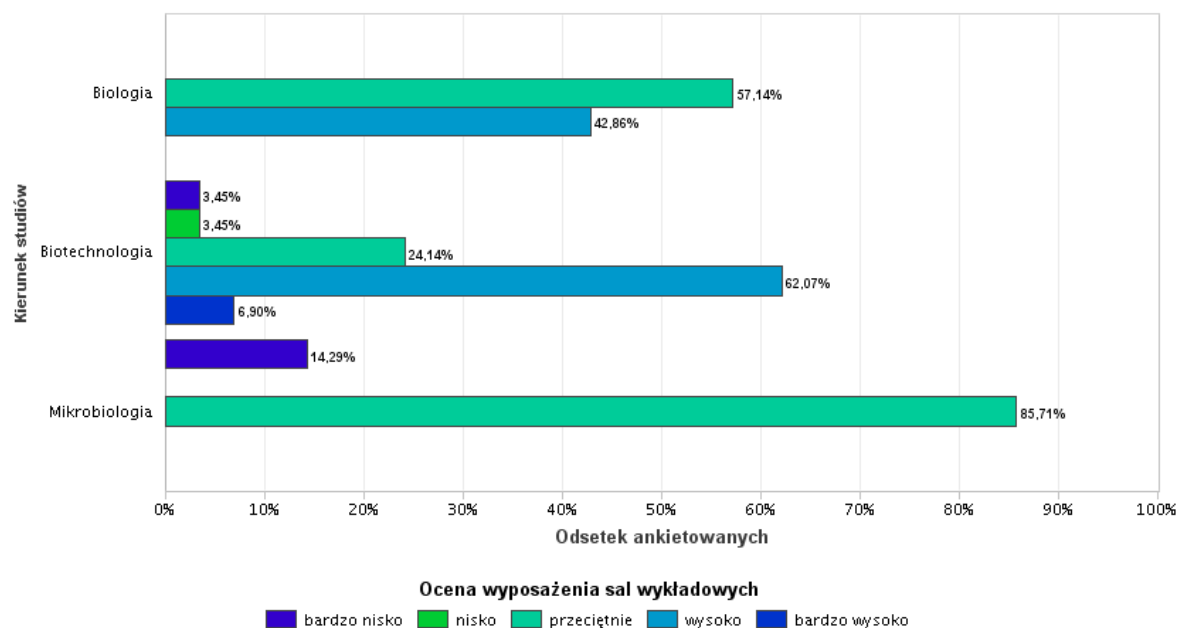
Ryc. 5. Opinie respondentów o współpracy z opiekunem podczas realizacji pracy dyplomowej.

Pytanie 6. Jak Pani/Pan ocenia techniczne warunki studiowania?

(a. wyposażenie sal wykładowych, b. wyposażenie laboratoriów i pracowni komputerowych, c. zasoby biblioteczne, d. obiekty sportowe)

a. wyposażenie sal wykładowych (ryc. 6a.)

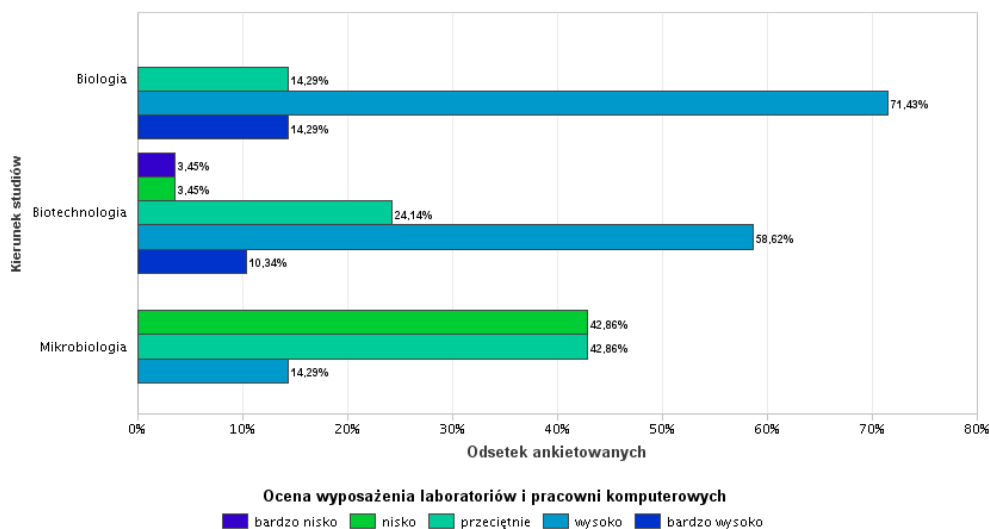
Zdaniem absolwentów biotechnologii i biologii sale dydaktyczne wyposażone są na wysokim poziomie (odpowiednio 62,07% i 42,86%). Najliczniejsza grupa respondentów uważa, że wyposażenie sal jest przeciętne (biologia – 57,14%, mikrobiologia – 85,71%, biotechnologia – 24,14%), natomiast 14,29% absolwentów mikrobiologii jest niezadowolonych z poziomu wyposażenia sal wykładowych.

Ryc. 6a. Opinie respondentów dotyczące wyposażenia sal wykładowych.

b. wyposażenie laboratoriów i pracowni komputerowych (ryc. 6b)

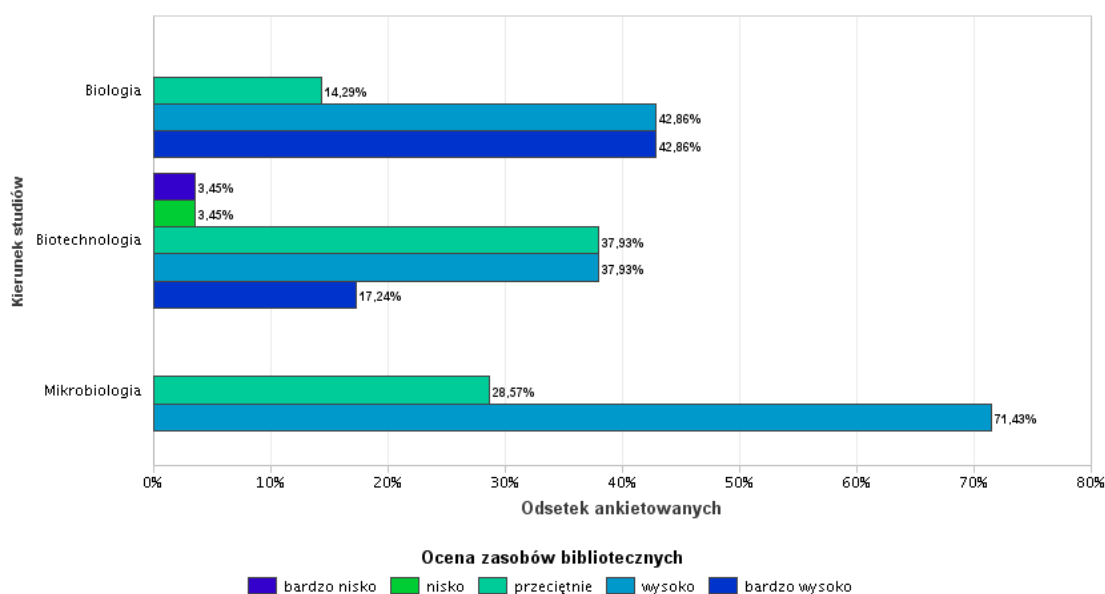
Większość absolwentów kierunków biologia i biotechnologia oceniła wyposażenie laboratoriów i pracowni komputerowych wysoko (58,62-71,43%) i bardzo wysoko (10,34-14,29%). Natomiast większość absolwentów kierunku mikrobiologia przeciętnie (42,86%) i nisko (42,86%), a tylko 14,29% oceniło wysoko.

Ryc. 6b. Opinie respondentów o wyposażeniu laboratoriów i pracowni komputerowych

c. zasoby biblioteczne (ryc. 6c)

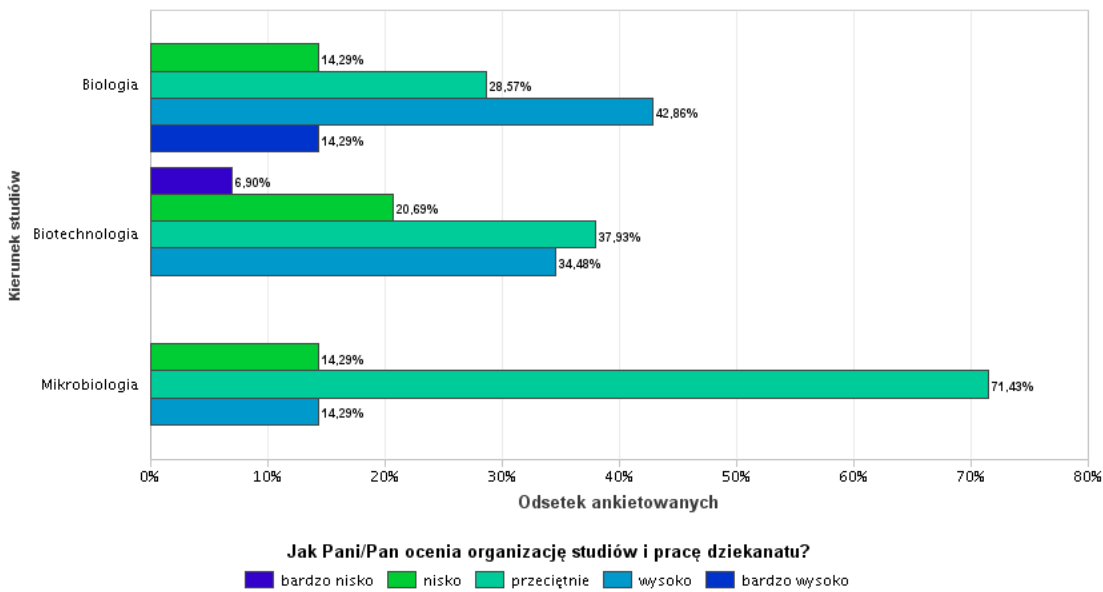
Absolwenci biorący udział w badaniu ankietowym w znacznej większości ocenili zasoby zgromadzone w Bibliotece Uniwersyteckiej wysoko i bardzo wysoko. Ocenę „przeciętnie” wskazało 14,29% badanych z kierunku biologia, 37,93% biotechnologia i 28,57% z kierunku mikrobiologia. Odsetek absolwentów, według których Biblioteka nie jest odpowiednio dobrze zaopatrzona w literaturę, wyniósł 3 % z kierunku biotechnologia.

Ryc. 6c. Opinie respondentów oceniające zasoby biblioteczne

Pytanie 7. Jak Pani/Pan ocenia organizację studiów i pracę dziekanatu?

Wysoko oceniło organizację studiów i pracę dziekanatu 42,86% absolwentów biologii, 34,48% biotechnologii i 14,29% mikrobiologii, a bardzo wysoko 14,29% absolwentów biologii (ryc. 7). Grupa 71,43% absolwentów mikrobiologii, 37,93% biotechnologii i 28,57% biologii uważa, że administrowanie tokiem kształcenia i jego organizacja jest na poziomie przeciętnym. Pozostali respondenci nie byli zadowoleni ze sposobu organizowania procesu dydaktycznego i działań dziekanatu i ocenili nisko (14,29-20,69%) bądź bardzo nisko (6,90%).

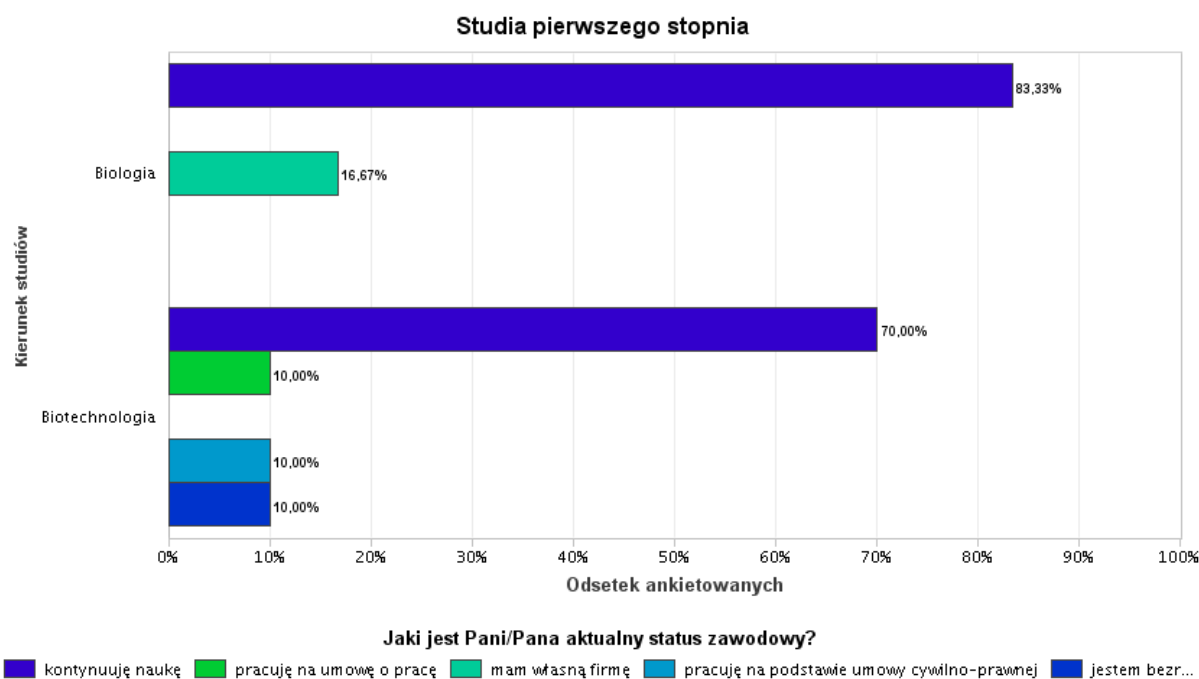

Ryc. 7. Opinie respondentów o organizacji studiów i pracy dziekanatu.

Pytanie 8. Jaki jest Pani/Pana aktualny status zawodowy?

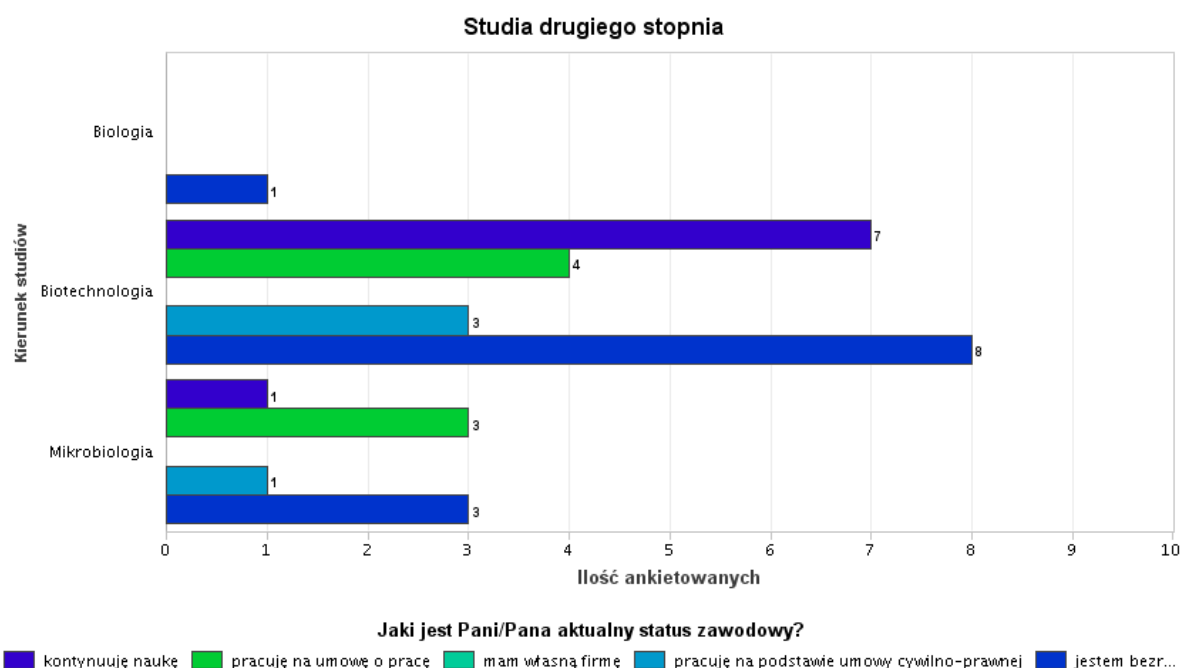
Zdecydowana większość absolwentów studiów I stopnia (biologia – 83%, biotechnologia – 70%) kontuuje naukę (ryc. 8a).

Ryc. 8a. Informacje respondentów studiów I stopnia o ich statusie zawodowym.

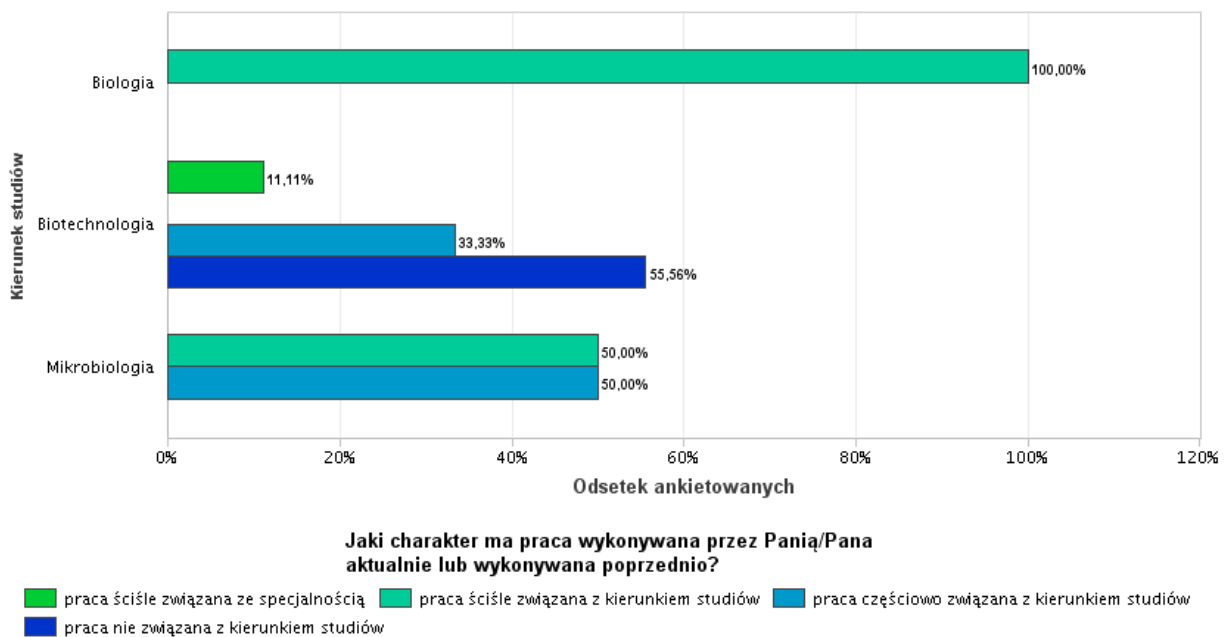
Spośród 31 absolwentów studiów II stopnia, najwięcej osób jest bezrobotnych (12, w tym 8 absolwentów biotechnologii, 3 mikrobiologii i 1 biologii). Część absolwentów podjęła pracę (11 osób), z których 4 osoby pracują na podstawie umowy cywilno-prawnej, a część kontynuuje naukę (8 osób), głównie na studiach doktoranckich bądź na innych kierunkach (ryc. 8b).

Ryc. 8b. Informacje respondentów studiów II stopnia o ich statusie zawodowym.

Pytanie 9. Jaki charakter ma praca wykonywana przez Panią/Pana aktualnie lub wykonywana poprzednio?

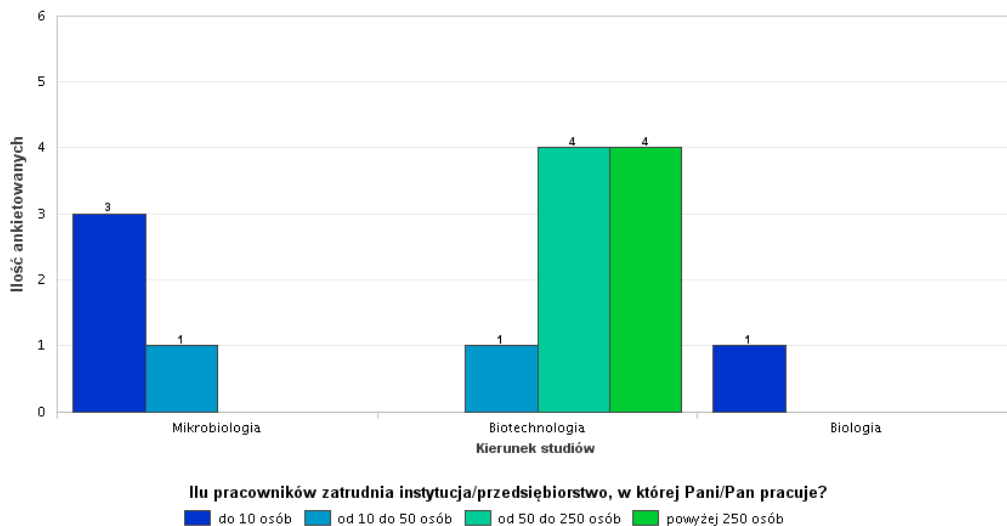
Z badań wynika, że wszyscy absolwenci biologii i połowa absolwentów mikrobiologii wykonuje pracę ściśle związaną z kierunkiem studiów, a 33% absolwentów biotechnologii i 50% mikrobiologii pracę związaną częściowo z kierunkiem studiów. Pracę ściśle związaną ze specjalnością wykonuje 11% absolwentów biotechnologii. Respondenci, którzy zadeklarowali, że wykonywana przez nich praca nie jest związana z kierunkiem studiów, stanowili 55% ankietowanych absolwentów biotechnologii (ryc. 9).

Ryc. 9. Informacje respondentów o charakterze wykonywanej pracy.

Pytanie 10. Ilu pracowników zatrudnia instytucja /przedsiębiorstwo, w której Pani/Pan pracuje?

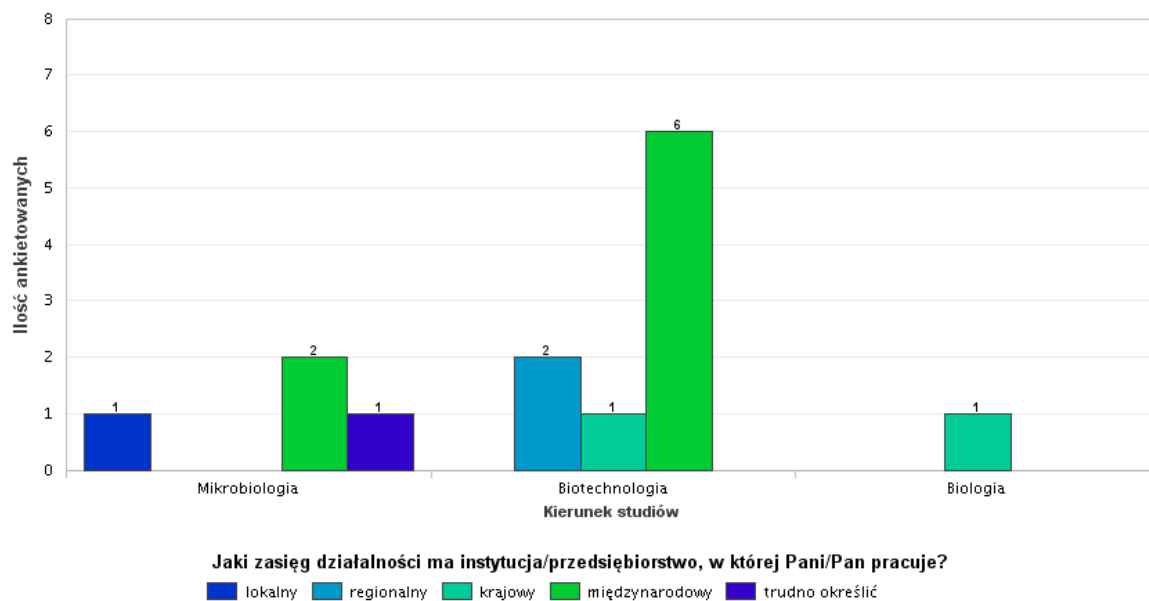
Analiza wyników badania wskazuje, że absolwenci rocznika 2014/2015 zatrudnieni są w równej mierze w małych firmach, jak też dużych korporacjach (ryc. 10).

Ryc. 10. Informacje respondentów o miejscu pracy.

Pytanie 11. Jaki zasięg działalności ma instytucja /przedsiębiorstwo, w której Pani/Pan pracuje?

Większość przedsiębiorstw zatrudniających absolwentów Wydziału ma zasięg międzynarodowy oraz krajowy. W mniejszym stopniu jest to zasięg lokalny lub regionalny (ryc. 11).

Ryc. 11. Informacje respondentów o zasięgu przedsiębiorstw, w których pracują.

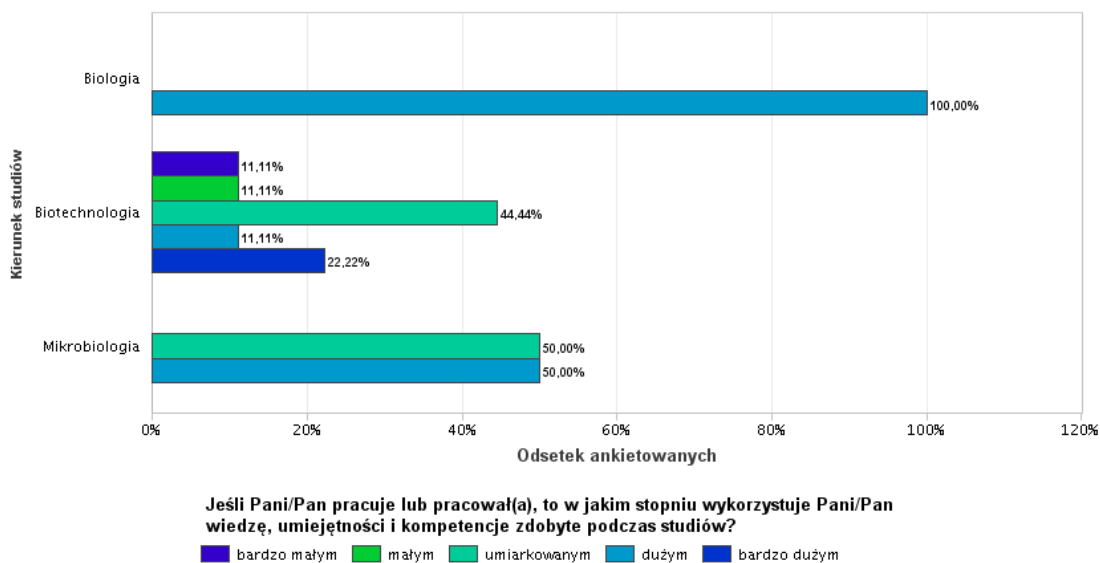
Pytanie 12. W jakiej branży Pani/Pan pracuje?

Osoby biorące udział w badaniu ankietowym pracują w firmach działających w szerokim spektrum branżowym, przy czym najliczniej reprezentowane są: edukacja (5 osób), medycyna oraz ochrona zdrowia i dietetyka (3 osoby), produkcja żywności (2 osoby), handel (2 osoby), rolnictwo i leśnictwo (1

osoba), turystyka i hotelarstwo (1 osoba), rozrywka i sport (1 osoba), administracja publiczna (1 osoba) oraz kultura i sztuka (1 osoba).

Pytanie 13. Jeśli Pani/Pan pracuje lub pracował(a), to w jakim stopniu wykorzystuje Pani/Pan wiedzę, umiejętności i kompetencje zdobyte podczas studiów?

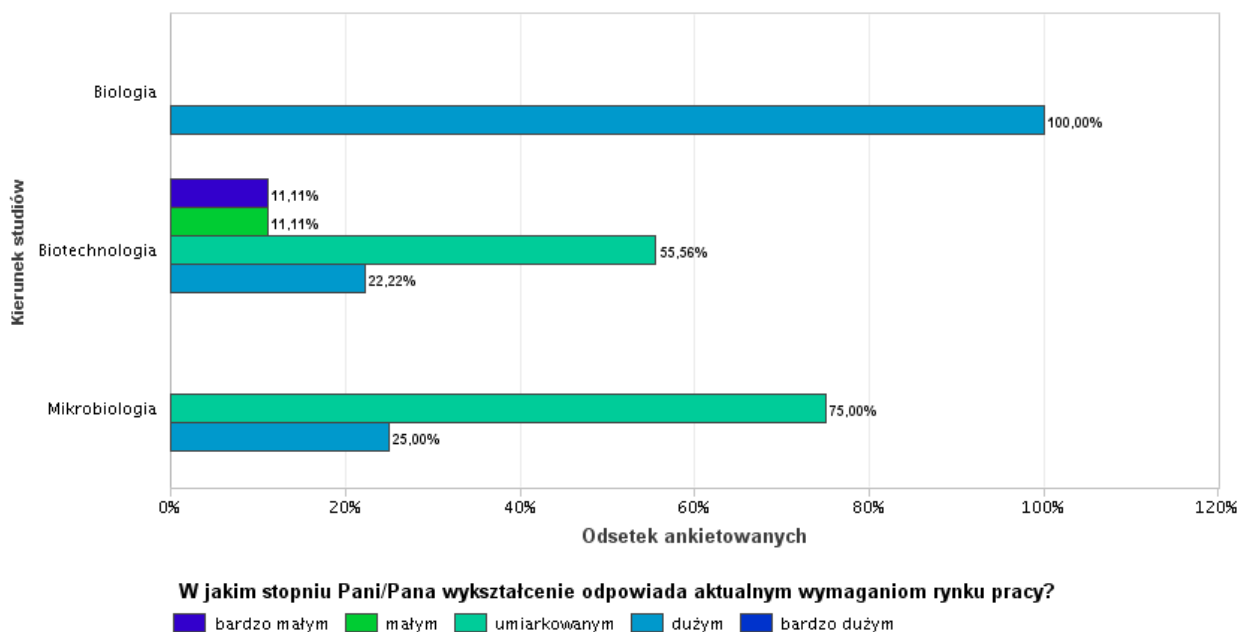
Wszyscy absolwenci biologii i połowa absolwentów mikrobiologii deklarują, że wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte podczas studiów są w dużym stopniu wykorzystywane w pracy zawodowej, a 22% absolwentów biotechnologii w stopniu bardzo dużym (ryc. 12).

Ryc. 12. Opinie respondentów o wykorzystaniu zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Pytanie 14. W jakim stopniu Pani/Pana wykształcenie odpowiada aktualnym wymaganiom rynku pracy?

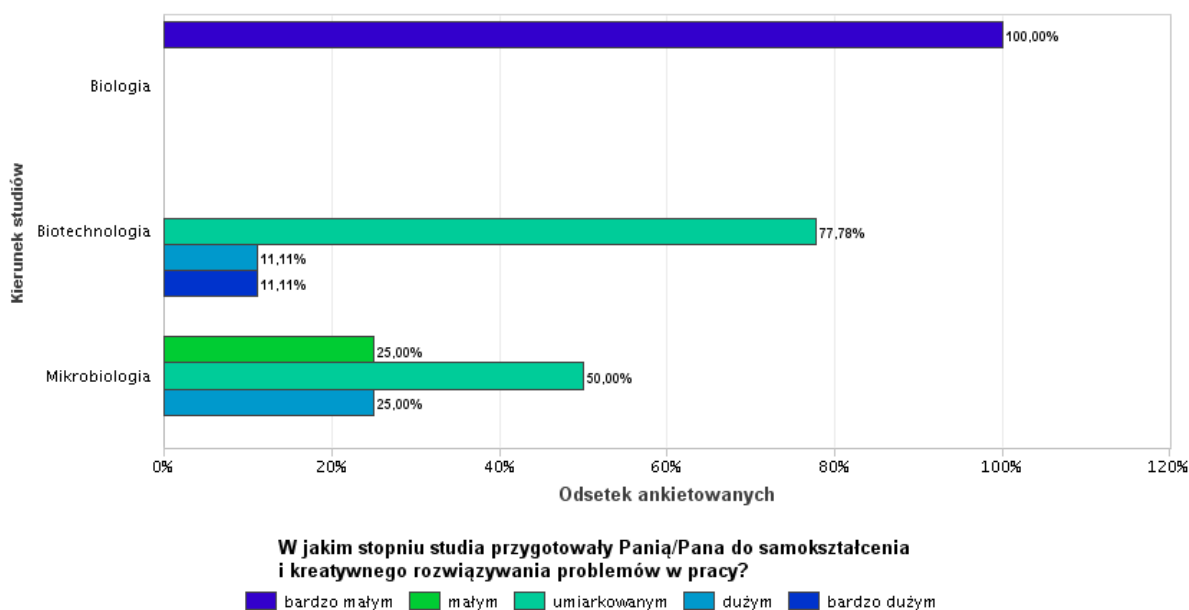
Wszyscy absolwenci biologii uważają, że ich wykształcenie odpowiada w dużym stopniu wymaganiom rynku pracy (100%). Większość respondentów kierunków biotechnologia i mikrobiologia uważają, że zdobyte przez nich wykształcenie w stopniu umiarkowanym odpowiada aktualnym wymaganiom rynku pracy (55,56-75,00%) (ryc. 13.).

Ryc. 13. Opinie respondentów o tym, w jakim stopniu Pani/Pana wykształcenie odpowiada aktualnym wymaganiom rynku pracy.

Pytanie 15. W jakim stopniu studia przygotowały Panią/Pana do samokształcenia i kreatywnego rozwiązywania problemów w pracy?

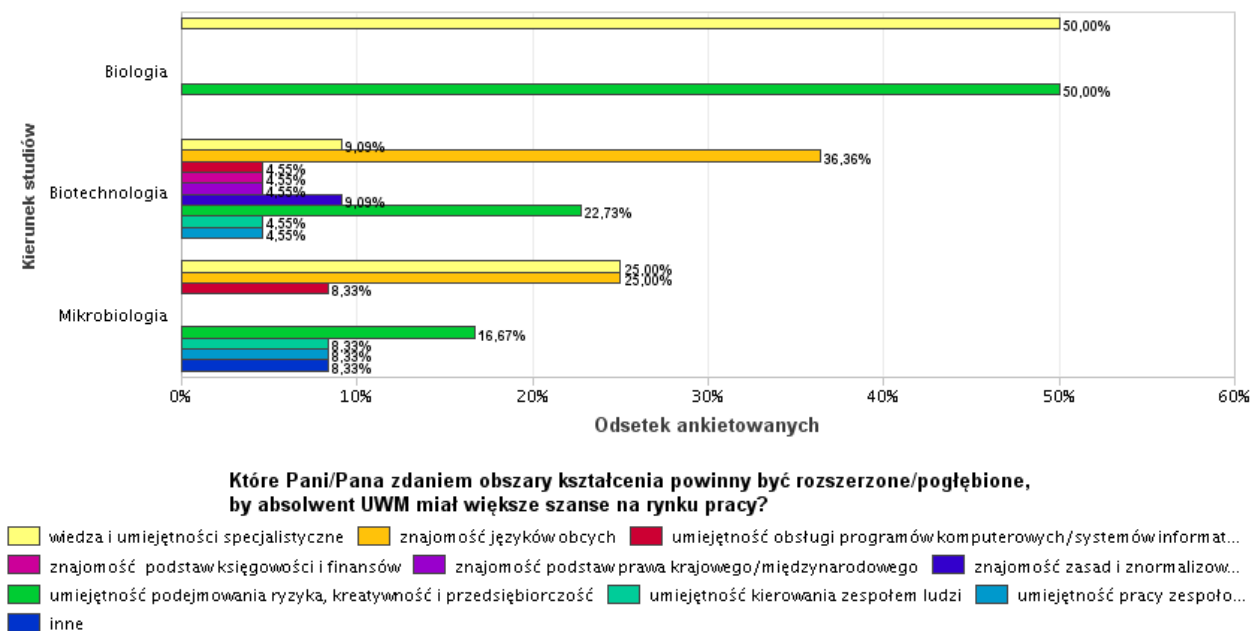
Na podstawie uzyskanych wyników dotyczących określenia stopnia przygotowania absolwentów do samokształcenia i kreatywnego rozwiązywania problemów w pracy zawodowej należy stwierdzić, że wszyscy absolwenci biologii ocenili stopień przygotowania jako bardzo duży (100%), natomiast większość absolwentów biotechnologii i mikrobiologii jako umiarkowany (50,00-77,78%) (ryc. 14).

Ryc. 14. Opinia respondentów o przygotowaniu do samokształcenia.

Pytanie 16. Które Pani / Pana zdaniem obszary kształcenia powinny być rozszerzone/pogłębione, aby absolwent UWM miał większe szanse na rynku pracy?

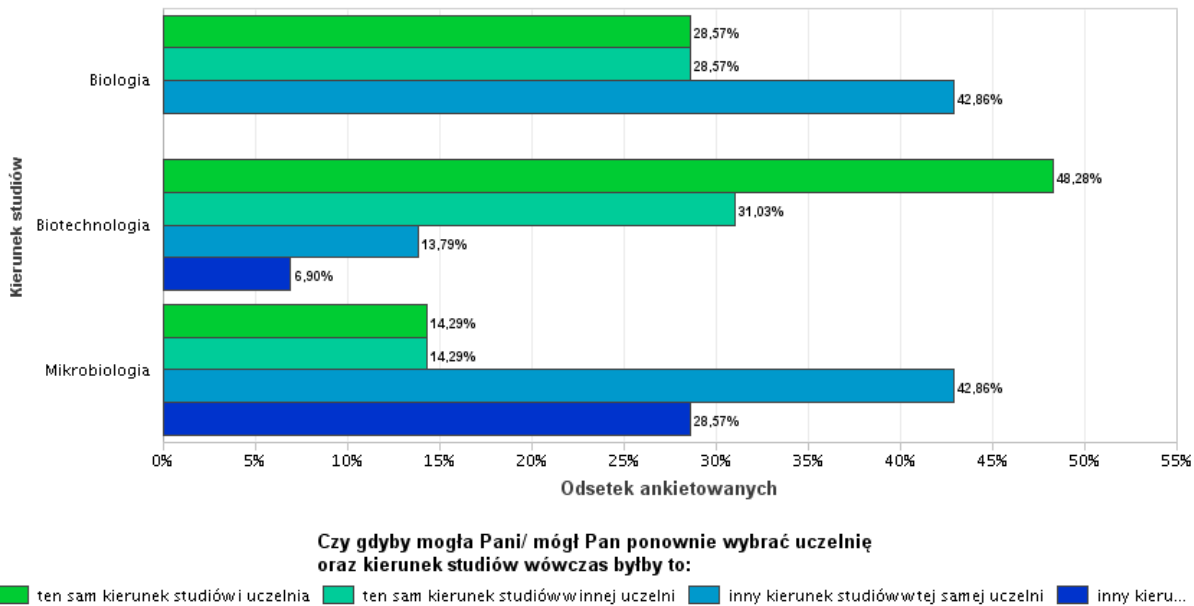
W badaniu, respondenci wskazali obszary kształcenia, które ich zdaniem wymagają pogłębienia lub rozszerzenia, w celu zwiększenia potencjalnych szans na zatrudnienie (ryc. 15). Największy odsetek odpowiedzi (50% - biologia, 25% - mikrobiologia, 9% - biotechnologia) dotyczył obszaru wiedzy i umiejętności specjalistycznych. Na drugim miejscu, ankietowani (36% - biotechnologia, 25% - mikrobiologia) wskazali znajomość języków obcych. Respondenci uznali jako ważną, w aspekcie skuteczności poszukiwania zatrudnienia, umiejętność podejmowania ryzyka, kreatywność i przedsiębiorczość (50% - biologia, 23% - biotechnologia, 17% - mikrobiologia). Do obszarów, które wymagają rozszerzania treści kształcenia (wskazania nielicznej grupy badanych) należą: znajomość zasad i znormalizowanych systemów zarządzania, znajomość podstaw prawa krajowego i międzynarodowego oraz umiejętność pracy w zespole.

Ryc. 15. Opinie respondentów o tym, które obszary kształcenia powinny być rozszerzone/pogłębione, aby absolwent UWM miał większe szanse na rynku pracy.

Pytanie 17. Czy gdyby mogła Pani/ mógł Pan ponownie wybrać uczelnię oraz kierunek studiów wówczas byłby to:

Absolwenci Wydziału Biologii i Biotechnologii w znacznej mierze zadowoleni są z ukończonych studiów, co znajduje odzwierciedlenie w odpowiedzi na pytanie o ponowny wybór studiów i uczelni. Największy odsetek absolwentów biotechnologii (48,28%) stanowili respondenci, którzy wybraliby ten sam kierunek kształcenia na UWM w Olsztynie, natomiast 31,03 % wybrałoby ten sam kierunek, ale na innej uczelni. Duży odsetek absolwentów biologii i mikrobiologii (ponad 42%) wybrałoby inny kierunek na UWM.

Ryc. 16. Opinie respondentów o wyborze uczelni i kierunku, gdyby ponownie mogli wybrać uczelnię oraz kierunek studiów.

Podsumowanie

1. W badaniu udział wzięło 43 respondentów spośród 182, co stanowi 23,63% wszystkich absolwentów rocznika 2014/2015 Wydziału Biologii i Biotechnologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
2. Poziom wiedzy zdobytej w trakcie studiów jako wysoki oceniła największa grupa respondentów (48,84 %).
3. Zdobyte podczas studiów umiejętności i kompetencje, zdaniem najliczniejszej grupy badanych (48,84 %), są na wysokim poziomie.
4. Według opinii absolwentów (34,88%), realizacja bloku dyplomowego (seminaria, praca dyplomowa) przeciętnie wpływa na proces rozwijania własnych kompetencji.
5. Współpraca z opiekunem pracy dyplomowej/promotorem została oceniona bardzo wysoko i wysoko (58,14 % odpowiedzi).
6. Uzyskane w badaniu odpowiedzi (39,53 %), potwierdzają opinię, że realizacja praktyk studenckich wspiera samokształcenie i aktywizuje do pracy w grupie oraz rozwija umiejętności prowadzenia dyskusji, etc.

7. Największa liczba ankietowanych (48,84 %) oceniła wysoko wyposażenia sal wykładowych. Podobnie, badani (53,49 %) ocenili wyposażenie laboratoriów i pracowni komputerowych.
8. Ponad 37% (37,21 %) badanych wysoko oceniło zasoby zgromadzone w Bibliotece Uniwersyteckiej.
9. Pracę dziekanatu i organizację studiów 41,86% absolwentów oceniło przeciętnie.
10. Największa grupa absolwentów studiów I stopnia stanowi grupa kontynuująca naukę (75%) natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni (38,71%).
11. Spośród absolwentów aktywnych zawodowo, najliczniejszą grupę stanowią osoby, których praca częściowo związana jest z ukończonym kierunkiem kształcenia (35,71 %) i które zadeklarowały, że ich praca nie jest związana z uzyskanym wykształceniem (35,71%).
12. Stopień praktycznego wykorzystania wiedzy, umiejętności i zdobytych kompetencji został oceniony jako umiarkowany, co deklarowało 42,86% badanych.
13. Z samooceny absolwentów wynika, że są oni w stopniu umiarkowanym przygotowani do samokształcenia i kreatywnego rozwiązywania problemów w pracy (64,29%).
14. Wśród obszarów kształcenia, które należałoby rozszerzyć, aby zwiększyć szanse absolwentów na zdobycie zatrudnienia, respondenci wskazali najczęściej na: znajomość języków obcych (30,56%), umiejętność podejmowania ryzyka (22,22%), wiedzę i umiejętności analityczne (16,67%).
15. Znaczna większość badanych, dokonując ponownego wyboru kierunku studiów i uczelni, wybrałaby ten sam kierunek kształcenia na UWM w Olsztynie (39,53 %) lub ten sam kierunek, ale na innej uczelni (27,91%).

Wnioski i rekomendacje Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

1. Należy podjąć działania mające na celu zwiększenie liczby respondentów wypełniających ankietę poprzez uświadomienie znaczenia i celów ankietyzacji.
2. Dokonanie analizy realizacji bloku dyplomowego (seminaria, praca dyplomowa), ze szczególnym zwróceniem uwagi na prowadzenie zajęć dydaktycznych w formie seminarium (organizacja zajęć, zakres treści, metody nauczania-uczenia się stosowane w rozwiązywaniu problemów na poziomie

teoretycznym i w rozwijaniu kreatywności). Należy powołać zespół, który opracuje program seminariów dyplomowych i powoła osoby odpowiedzialne za realizację tego bloku.

3. Wśród obszarów kształcenia, które należałoby rozszerzyć, aby zwiększyć szanse absolwentów na zdobycie zatrudnienia, respondenci wskazali najczęściej na: znajomość języków obcych. W związku z powyższym, należy zastanowić się nad poprawieniem skuteczności nauki języków obcych (głównie języka angielskiego) poprzez zmniejszenie liczby studentów w grupie ćwiczeniowej, zwiększenie liczby poziomów kształcenia oraz rozszerzanie oferty przedmiotów kierunkowych prowadzonych w języku angielskim, co zwiększy konieczność odwoływania się do piśmiennictwa angielskojęzycznego i potrzebie pogłębiania praktycznych umiejętności.
4. Kontynuacja prac nad rozszerzeniem oferty zakładów/firm, w którym studenci mogliby realizować programowe praktyki studenckie; praktyki bardziej spójne z efektami kierunkowymi studiów, aby możliwe było wskazanie użyteczności/praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej nabywanej w toku studiów. Nawiązanie współpracy z podmiotami gospodarczymi – możliwość realizacji staży studenckich, uczestnictwo przedstawicieli zakładów/firm w dostosowywaniu programów studiów do potrzeb rynku pracy.
5. Propozycja oddzielenia w kwestionariuszu ankiety „Studia z perspektywy absolwenta UWM w Olsztynie” pytania dotyczącego oceny pracy dziekanatu i organizacji studiów oraz pytania dotyczącego oceny wyposażenia laboratoriów i pracowni komputerowych, co ułatwi analizę wyników i właściwe wdrożenie programu naprawczego.